

Slavko Krajnc OFMConv

Teološki simpozij 2008

Družina: »zveza, zaveza, obveza, odveza«

Duhovniki velikokrat govorimo o družini kot »domači Cerkvi« (C 11), vprašanje pa je, kaj konkretno naredimo, da bi družina dejansko bila vsak dan bolj »domača Cerkev«. Zato je v letu družine Teološka fakulteta UL pripravila teološki simpozij za duhovnike, redovnike in pastoralne delavce - laike z naslovom: Družina: »zveza, zaveza, obveza, odveza«. Simpozija se je udeležilo okrog 250 duhovnikov, 35 študentov teologije in nekaj drugih laikov.¹

Z »zvezo« se ustvarja mreža odnosov. Zato je v prvem predavanju na temo Družinske vezi v vrtincih sodobnosti prof. dr. Vinko Potočnik predstavil tiste vidike družinskega življenja v sodobnih družbenih okoljih in pogojih, ki naj bi jih poznal in upošteval vsak pastoralni delavec.

V predavanju je izpostavil premik od družine kot institucije k pluralnosti oblik družinskega življenja; zakonsko zvezo in starševstvo, ki nista več samoumevna konstitutivna dela sodobne družine; pojav detradicionalizacije družine, protektivnega otroštva, novega očetovstva oziroma starševstva, drugačnega življenjskega in družinskega poteka. Na podlagi tega Potočnik sklepa, da mora biti postmoderna družina vse večji izziv za družinsko politiko in za družinsko pastora-lo. Kakovostno družinsko življenje se zdi nemogoče brez formacije posameznikov (priprava na zakon, iniciacija in spremljanje družin) kot tudi gradnje formalnih in neformalnih socialnih družinskih omrežij (vključno versko-cerkvenih).

Za »vezo« je potrebna posebna Božja skrb, Njegov blagoslov, še več - »zaveza«. Ta se nenehno obnavlja v zakramentalnih dejanjih. Tako je škof dr. Marijan Turnšek v svojem predavanju z naslovom *Zakrament zakona – temelj družinske zaveze* obravnaval biblično-zakramentalne vidike zakona in družine. Izpostavil je tezo, da je družina, ki po krščanskem bibličnem razodetju sloni na zakramentu zakona,

¹ Simpozij je potekal 1. aprila v Stični, 2. aprila v Mariboru – Betnavi in 9. aprila na Mirenskem Gradu. Ker je časovno sovpadal z rekolekcijo, smo ga ponovili še v Celju in Veržeju. Zanimiv naslov, ki ga je oblikoval prof. Vinko Potočnik, in še zanimivejša predavanja so mnoge poslušalce navdušili in obogatili z dragocenimi spoznanji.

oblika življenjske zaveze med Bogom in človekom; v tem smislu razvije tipologijo Božjega delovanja v zgodovini odrešenja, iz nje izdvoji zavezo kot enega izmed tipov tega delovanja. V zavedanju, da je vsebina vsakega zakramenta pashalna skrivnost Jezusa Kristusa, zakrament zakona in odnos moža in žene ni v prvi vrsti podoba Kristusove ljubezni do Cerkve, ampak najprej ponavzočenje Kristusove ljubezni, ki je moč, ki premaga smrt. »Da« moža in žene postane zakrament Božjega »Da« človeku, izrečenega v Kristusu. Tako po tem zakramentu postane Vstali Kristus izvir novega življenja med možem in ženo, ki omogoča vsestransko integracijo osebnosti obeh zakoncev.

Ob vsaki vezi je navzoča odgovornost - »**obveza**« do tistega, s katerim vstopam v odnos. Zato je sledilo predavanje dr. Tadeja Strehovca o perečih etičnih in pastoralnih vidikih vzgoje za zakonsko in družinsko življenje. Najprej je izpostavil, da je sposobnost sklepanja zakonske zveze eden izmed ključnih dejavnikov uspešnosti vsake družbe. V Sloveniji že od srede 80. let prejšnjega stoletja opazamo trend vedno manjšega števila sklenjenih zakonskih zvez ter porast novih oblik skupnega življenja (izven zakonske zveze, enostarševske družine, družine ponovno poročenih itd.). Temeljno vprašanje je, ali lahko na osnovi empiričnih podatkov pozitivno ovrednotimo takšne miselne in družbene spremembe. Merila za takšno presojo so lahko trije: demografsko stanje, vzgoja otrok ter posredovanje vere. Cerkev je v svoji pastoralni praksi povabljen, da v luči Kristusovega etosa vedno znova ovrednoti vzgojo za zakonsko življenje ter spremljanje že poročenih. Od te pastoralne skrbi je odvisna ne samo višja rodnost, kvalitetno vzgojeni otroci, temveč tudi posredovanje verskih vrednot iz staršev na otroke.

Kljub dejstvu, da so človeški odnosi krhki in ranljivi, Cerkev ne ponuja razveze, ampak »**odvezo**«, odpuščanje in zdravljenje. O vzrokih in načinih »zdravljenja« pa je spregovoril prof. dr. Christian Gostečnik.

Najprej je poudaril, da najbolj zgodnji odnosi s starši človeka zaznamujejo v samem temelju njegovega doživljanja in dojemanja okolice, usmerjajo njegovo privlačnost in s tem izbiro zakonskega partnerja. Zaradi zgodnje zanemarjenosti se zato vse bolj pojavlja tudi globok strah pred bližino z drugim ter s tem v zvezi strah pred poroko. Takšna ranjenost iz mladosti, ki se ponovi v partnerskem odnosu, nujno potrebuje milostni Božji odrešenjski dotik. Sodobna partnerja bolj kot kdajkoli potrebujeta zakrament sv. zakona, da Kristus vstopi mednju, kajti le tako lahko zares postaneta eno telo. Samo Bog, ki prihaja k nam preko telesa in se utelesi tudi med partnerjema, omo-

goča, da s pomočjo njegove milosti lahko začneta aktivno celiti njune medsebojne rane, ki sta si jih kot posledico svojih arhaičnih ran iz mladosti zadala.

Po predavanjih je sledila okrogla miza, pri kateri so ob predavateljih sodelovali še nekateri gostje in cerkveni pravniki: prof. dr. Borut Košir, doc. dr. Stanislav Slatinek, Alenka Fras idr. Posebej razveseljivo pa je, da so bili na simpozijih navzoči tudi škofje, ki že z navzočnostjo, predvsem pa s sodelovanjem, izkazujejo svojo očetovsko skrb za duhovnike in druge pastoralne delavce.